

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון קל"ג, פרשת ויחי תשפ"ב

שלחן שבת עם האור החיים

כיבס ביין לבושו' - גאולה ע"י עסק התורה 'בדם ענבים סותה' - גאולה ע"י יסורים

ה, א) 'וּתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵּר מְלָכוֹת', על ידי 'יין', הוא יינה של תורה, וכפי שנאמר בפסוק (שיר השירים ב, ד) 'הִבְיֵאֲנִי אֶל בֵּית הַיַּיִן' ופירש רש"י (שם) אל אהל מועד ששם ניתנה התורה בדקדוקיה ופרטותיה. ועל ידי שיעסקו ישראל בתורה יהא מוכן המשיח לכונן את מלכותו, ויתגלה אל ישראל ויגאלם.

גאולה ע"י יסורים - דם ענבים

אלא שאם יגיע זמן הקץ האחרון של ביאת המשיח, ועדיין לא יהיו ישראל ראויים בעסק התורה כראוי, אזי תהא הגאולה על ידי צרות ויסורים ועול הגלות שישבלו ישראל בדור אחרון, וכעין שאמרו חז"ל (סנהדרין צז, ב) שהקב"ה מעמיד להם מלך קשה כהמן, ועל ידי היסורים והצרות יזככו נפשות ישראל ותבא הגאולה. וזהו שהוסיף יעקב להתנבאות ואמר 'ובדם ענבים סותה', שתיתכן אפשרות שלא יבא על ידי זכות היין שהוא תורה, ואז בגדו יהיה מוכן על ידי 'דם ענבים', כלומר, על ידי יסורים הנרמזים בתיבת 'דם', שהם יזככו את ישראל כעין 'ענבים' שצריכים לעבור תהליך של התבשלות, ואינם כיון היוצא מוכן.

'לבושו' בגדים חשובים 'כסות' פשוטים

ולפי זה יתפרש שינוי לשון הפסוק בין 'לבושו' ל'סותה' באופן זה, שלבוש הוא בגדים חשובים, ו'סותה' הוא לשון 'מסוה' שהוא בגד פשוט והכרחי שרק מסתיר ומסוה את מה שצריך להסתיר, וזהו החילוק בין שני מיני הגאולות, שאם יזכו ישראל לגאולה בזכות עסק התורה אז תהא גאולתם בתפארת המלכות, אך אם תהיה הגאולה רק מחמת שהגיעה עת גאולתם על ידי זיכוך היסורים, הרי שתהא בדרגה פחותה, בבחינת 'עֲנִי וְרֵכֵב עַל חֲמוֹר' (זכריה ט, ט).

כִּיבֵּס בַּיַּיִן לְבוֹשׁוֹ וּבְדָם עֲנָבִים סוֹתָהּ (מט, יא).

נבואה על גאולה העתידה

בתרגום אונקלוס פירש שנבואה זו נתנבא יעקב אבינו על המשיח העתיד לגאלנו בגאולה העתידה, ולדבריו פסוק זה הוא המשך של הנאמר בפסוק הקודם 'עד כי יבא שילה'.

בין יין לדם ענבים ובין לבוש לכסות

ונראה לבאר פסוק זה בהקדם מה שיש לדקדק בשינוי הלשון בשני חלקי הפסוק, שבעוד ובחלק הראשון נאמר 'יין' ו'לבושו', בחלק השני נקרא היין 'דם ענבים', והלבוש נקרא 'סותה' מלשון כסות.

גאולה מגלות רביעית ע"י עסק התורה

והביאור הוא על פי האמור בזהר הקדוש (זהר חדש בראשית טו.), שהגאולה מהגלות הרביעית שבה עודנו נמצאים תהא על ידי זכות לימוד ועסק התורה הקדושה, ומה שהיא מתעכבת היא מפני שאין עוסקים כראוי בתורה, מפני שבשונה משלושת הגלויות הראשונות שנגאלו מהם בזכות שלושת האבות, בגלות הרביעית יגאלו בזכותו של משה רבינו, ולכך היא תלויה דווקא בלימוד התורה שניתנה על ידו.

כיבס ביין - יינה של תורה

וזהו שאמר הפסוק 'כיבס ביין לבושו', כלומר, שמלך המשיח הנזכר בפסוק הקודם, יכין את 'לבושו' שהוא כינוי למלכות, כמו שנאמר (אסתר

זכרנו לחיים בזכות האור החיים

שכומים שאפילו חלק קטן מהם לא היה ביכולותיי לממן. אחד מחברי הכולל שבו אני לומד במשך היום, הוא מקושר מאוד לתורתו של האור החיים הק', וממש הפציר בי לקבוע סדר לימוד של לפחות 10 דקות כל יום בספר אור החיים הקדוש, ואף הביע נכונות לצרף אותי לכולל של יום השישי שהוא מנהל בלימוד תורת האור החיים הק', והיטיב לשכנע אותי בעוצמת הזכויות והישועות המסוגלות לבוא בכח לימוד זה. כמובן שנעניתי לדבריו והתחלתי ללמוד בספר אור החיים הקדוש בקביעות. מיותר לציין שכמו רבים אחרים ש'הציצו ונפגעו', נסחפתי גם אני אחר הלימוד המעניין והמרומם בספר 'אור החיים' הקדוש.

והנה ברוך ה', מיד לאחר שהתחלתי ללמוד בקביעות בספר הקדוש הזה, הצלחנו להשיג תוך זמן קצר מאד הלוואות למימון הטיסה והניתוח והשהייה בחוץ לארץ, ויצאנו לדרך, כמובן שלא שכחתי לקחת עמי את ספר אור החיים הקדוש.

תודות לה' יתברך זכינו לראות ניסים גלויים וגדולים. זה התחיל בכך שממש לקראת היציאה לאיטליה התבשרנו על הנחה פלאית ממש של קרוב למחצית ממחיר הניתוח.

משהגענו לאיטליה, התכוננו לשהות ארוכה בשל ההחלמה הקשה, הניתוח ארך זמן קצר בהרבה מהמשוער וברוך ה' עבר בהצלחה מרובה. גם ההחלמה שלאחר הניתוח הקשה והמסובך, באורח נס היתה קלה וקצרה מהצפוי, ובעקבות כך חזרנו לארץ מוקדם יותר ממה שתוכנן, ומיד כשחזרנו לארץ החלה מחלת הקורונה להתפשט בקצב מבהיל באיטליה כך שברוך ה' ניצלנו גם מהסגר באיטליה ומהנגיף שהשתולל שם וגם שיכולנו לחזור לארץ לפני שהופסקו הטיסות.

אין לי ספק שזכות הקביעות שלי בלימוד תורת האור החיים הקדוש היא שעמדה לי להחייני ולהחלימי ולחזקני ולסייעני לאורך כל הדרך בתקופה הקשה שעברתי.

בברכת והסירותי מחלה מקרבך.

(גל' מקבץ ניסים)

שלום וברכה!

ברוך הוא וברוך שמו, זכיתי להיות אברך ולשבת ללמוד בכולל יום שלם.

ביום בהיר אחד זה היה יום חמישי, התחלתי להרגיש כאבי ראש עזים מלווים בסחרחורות נוראיות ופתאום גם הקאות, מיד הבנתי שמדובר במשהו חריג ורציני. נסעתי במהירות לבית חולים. בבית החולים עברתי סדרת בדיקות מקיפות שלא העלו ממצאים כלשהם ושוחררתי לביתי.

למחרת, יום שישי, קיבלתי טלפון מבית החולים בו התבקשתי לחזור בדחיפות לבית החולים, מיד נסעתי, וכשהגעתי לבית החולים קיבל את פני מנהל המחלקה שהודיע לי שבעיון נוסף בתוצאות הבדיקות שעברתי נתגלה ממצא מחשיד הדורש בדיקות נוספות ויסודיות.

לאחר כמה שעות נוספות של בדיקות ואשפוז חזר אלי הרופא ובפיו בשורה מרה. בראשי ליד האוזן התגלה גידול שמגיע עד קרום המוח. אני לא יודע עד כמה ברורה משמעות אבחנה זו בעיני הקוראים, אך לי הובהר כי גידול כזה יכול לגרום חס ושלום לשיתוק מוחלט ואף לגרוע מכך, רחמנא ליצלן.

לאחר כמה ימים מלאי חרדה, שוחררתי לביתי מצויד בכדורים חזקים במינונים גבוהים במיוחד. מיד פתחנו בסדרת התייעצויות עם מיטב הרופאים והעסקנים הרפואיים. אלו נתנו לנו להבין שיש צורך לעבור ניתוח מורכב מאד, שדורש התמחות רפואית בשלושה תחומים שונים.

ומאחר ובארץ אין צוות מיומן בניתוחים מסוג זה הומלץ לנו לבצע את הניתוח באיטליה, בבית חולים פרטי המנוהל על ידי פרופסור בעל שם וצוותו המתמחים בתחומים אלו.

עם תחילת הברירור אודות פרטי הניתוח, הבנו שמדובר בסכום עצום הכולל את עלות הניתוח עצמו שכאמור יתבצע בבית חולים פרטי, וכן את עלויות הטיסה והאשפוז, ומימון השהות שלי ושל הוריי שיחי' המלווים אותי.

באור ההלכה

נידון הלכתי מרתק במשנת רבינו האור החיים

גנב מכונית ומצא בה תינוק בלא הכרה והצילו, האם חייב לשלם על הנזק של המכונית

שבא לי מזה טובה, רק בדיני שמים אתם חייבים, וזה אין שייך לי, כי התחת אלקים אנכי, ומזה ראייה שפטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים, יעו"ש באריכות.

שיטת רבינו האור דפטור גם בדיני שמים

ובאור החיים הקדוש (בראשית נ יט - כ) כתב על הפסוק 'ויאמר אליהם יוסף, אל תיראו... ואתם חשבתם עלי רעה, אלוקים חשבה לטובה', והרי זה דומה למתכוין להשקות חבירו כוס מות, והשקהו כוס יין, שאינו מתחייב כלום, והרי הם פטורים וזכאים גם בדיני שמים, עכ"ל.

אמנם הכלי חמדה תמה, מאי שנא מהמתכוון לאכול בשר חזיר ואכל בשר טלה, שצריך כפרה כמבואר במסכת נזיר (דף כג ע"א) והשיב: אף על גב דפליגי רבה ורבא (במנחות דף סד ע"א) אי אזלינן בתר מחשבתו או בתר מעשיו, היינו דוקא בעבירה שבין אדם למקום, בזה שפיר יש לומר דאזלינן בתר מחשבתו, ואפילו למאן דסבירא ליה דאזלינן בתר מעשיו, צריך על כל פנים כפרה. מה שאין כן בעבירה שבין אדם לחבירו, שעיקר האיסור מפני שמריע לחבירו, כולם מודים שאם המעשה הוא טוב, ואדרבה נצמח מזה טובה לחברו, אזלינן בתר מעשיו, יעו"ש.

אכן יעוין בבית יצחק (יו"ד ס"ח סק"ח) מתרץ את דברי האור החיים, שדוקא בנתכוין לעבירה [לאכול חזיר], ועשה דבר רשות [אכל טלה] חייב כפרה, משא"כ כשעשה מצוה [כגון השקהו יין] פטור, יעו"ש.

ולכאורה בעניינו לדברי רבינו האור החיים והכלי חמדה, פטור אף מדיני שמים, אף שכיון לטובה, מ"מ יצא מזה רק טוב, וכן לבית יצחק שלבסוף יצא מצוה רבה, שהציל נפש ישראל ממיתה, אולם לשיטת המקור חיים, יתכן שחייב, כיון שנתכוון לרעה, וצ"ע.

ויאמר אלהם יוסף אל תיראו... ואתם חשבתם עלי רעה, אלקים חשבה לטובה (ג, כ).

שאלה מעניינת הגיעה לשולחנם של הפוסקים, מעשה באחד שפרץ למכונית כדי לגנוב, כשהתחיל לנסוע הביט במראה ונזדעזע לראות שבספסל האחורי יושב תינוק כחול בלא הכרה, הגנב מיד ביצע בו החייאה ולקחו לבית החולים, האב הנרגש הגיע לבית החולים והודה לו על מעשהו, הגנב שזכה להציל נפש אחת מישראל, עלו בו הרהורי תשובה, ושואל האם אני חייב לשלם על הנזק שגרמתי למכונית ע"י הפריצה, או שמא כיון שלבסוף נתברר שזה היה מעשה הצלה, הרי אני פטור?

בספר חשוקי חמד דן בזה, ונסתייע מדברי רבינו האור החיים הק' בפרשתנו, וכה כתב, דנו בזה הפוסקים בשאלות מעין אלה, ולמסקנא אם בשעה שעשה את הנזק כבר היה מעשה הצלה, לכו"ע פטור, שנמצא שלא עשה, והוא הדין הכא בשעה שפתח את הדלת המכונית, כבר יש כאן מעשה הצלה, וכך היה צריך לעשות, וכל אחד שהיה רואה את התינוק היה פורץ את הדלת.

אך יש להסתפק האם הוא חייב בדיני שמים, כיון שחשב להזיק, והנה בשו"ת מקור חיים (סימן לג) דן בשאלה כעין זאת, וכתב שחייב בדיני שמים, והביא לזה שתי ראיות:

א. שאמרו חז"ל מי שנתכוון לאכול בשר חזיר, ועלה בידו בשר טלה, אמרה תורה צריך כפרה וסליחה, והכא נמי כיון שנתכוון להזיק, אף שאחר כך יצא לחבירו טובה מזה, בכל זאת חייב בדיני שמים.

ב. מזה שיוסף אמר לאחיו, אל תיראו התחת אלקים אני, ואתם חשבתם עלי לרעה, אלקים חשבה לטובה. אלמא אף שאחיו כיונו לרעה להזיק אותו, השיב להם יוסף איני בדין שאיענש לכם, כיון

חידה שבועית:

מה אומר רבינו, מהו הסיבה שתגרום לנו שתהיה גאולה מתוך הרווחה ולא על ידי יסורים?

פתרונות יש לשלוח עד יום רביעי הקרוב לכתובת מייל: p0774702681@gmail.com

או לפקס: 077-4702681

על מנת להשתתף בהגרלה: 1. יש לציין כתובת מדויקת וטלפון. 2. לציין בראש הדף עבור חידון אור החיים והפרשה. 3. התשובה צריכה להיות מתוך דברי האור החיים הק' המובאים במאמר שבריש הגליון.

בין שולחי התשובות תערך הגרלה על הספר 'באור החיים'.

פרקי חיים ותולדות איש האלוקים, רבינו האור החיים זי"ע. עם איורים, תמונות ומסמכים נדירים, השופכים אור על חיי רבינו ומאורעות התקופה.

דבקים בתורת ה'אור החיים'

ליקוט נפלא מתורתו של רבינו האור החיים זי"ע. חידושים והנהגות להלכה קטעים מותאמים לענייניו של יום על פי סדר השנה. דברי הדרכה ומוסר מעשיות מוחיי והלימות רבינו אור החיים. מצוות מותרות"ג במשנת רבינו מדור שבחי חיים.

מוקד הזמנות 1800-22-55-66

להשיג בתנויות הספרים המובחרות

שבחי חיים

שבחים שנאמרו ע"י צדיקי הדורות על רבינו אור החיים
ובמעלת לימוד מתוך ספר האור החיים הק'

לימוד אור החיים קדם מנחה בערב שבת קדש

בנו של הצדיק רבי חיים פאלאג'י זי"ע כותב בספרו
אודות מנהגו של אביו, 'בליל הששי לא עבר עליו מבלי
לקרות פרק אחד ממשנה עם פרוש הרמב"ם והרב
עובדיה מברטנורה על הסדר, החל וגמור, וליום הששי
קבע ישיבה ללמד טור ובית יוסף ובית חדש בהלכות
שבת, וכמה שנים היה לומד קדם מנחה גדולה בספר אור
החיים על הסדר בכנופיא דרבנן, ואחר כך התהלים, ושוב
מתפללים מנחה'.

(צוואה מחיים עמוד סי' ס"ז)

השתדל לסיים כל שנה את כל ה'אור החיים'

מין ה'אהבת ישראל' מויז'ניץ זי"ע היה מקפיד ללמד
את ה'אור החיים' הקדוש על פרשת כל שבוע. כאשר
לא הספיק לסיים את כל הפרשה המשיך ללמד אותה
בשבוע הבא, בכל אפן השתדל לסיים בסוף השנה את
חמשת חמשי תורה. בחמש אשר בו למד, ציין בצדו מראי
מקומות של מאמרי חז"ל המזכירים באור החיים הקדוש.
(קדוש ישראל עמ' קח')

וואס די רבי זאגט

הרה"ק בעל בית אהרן מקארלין זי"ע כשהיו מתקשים
בהבנת פרוש במקרא היה רגיל לומר "לאמיר זעהן וואס
די רבי זאגט" [הבה ונראה מה שאומר הרבי] והיתה
כוונתו על הספר הקדוש אור החיים.

הרה"ק ר' ירחמיאל משה קאזניצער זצ"ל [היה נכדו
חורגו של הבית אהרן] כתב, שה'בית אהרן' אמר לו בליל
ששי קדם שהלך לישן בזה"ל "זאלסט לערנן אור החיים"
ראה ללמוד אור החיים.

(פניני אור, ע"פ מה שמע מהרה"ח ר' יוסף ציינווירט
שליט"א ובכתבי הרה"ק ר"מ קאזניצער זצ"ל)

רגילות בלימוד 'אור החיים' עצה לאמונה

על כן אלו הדברים שכתבנו הם עצות אמונה וראשו
מגיע השמימה להזוכה ועובד ה' עבודה תמה. והעצה
להרגיל את עצמו בתנ"ך עם פרוש רש"י ואור החיים,
ומדרש, ושל"ה, וזוה"ק, וספרי מהר"ל מפראג, והעקר
הכניעה והכנסת המורא.

(יסוד העבודה, סלאנים ח"ב פ"ו)

לימוד ושינון בתורתו של האור החיים הק'

על מנת לעודד את הלימוד וההכנה בפירוש הקדוש
יוצאין מכון 'לאור באור החיים' במיזם שבועי של מבחן שבועי נושא פרסים
שיערך בעזרת ה' מידי מוצש"ק בשעה 22:00 בקו טלפון ייחודי מבית פון קליק.

אז איך משתתפים:

מחייגים במוצ"ש לקו הטלפון: 033-100-000
מקיימים את קוד החידון: 12972 ומצטרפים לחידון.

המשתתף שיגלה את הבקיאות המרשימה ביותר
יקבל ב"ה שי מיוחד.

מרומם כל אחד כפי דרגתו

הרה"ק ר' יוחנן מסטולין קארלין זי"ע אמר
לבחורים שילמדו ביחד או בנפרד מאברכים
אור החיים בליל ששי, באמרו שחוץ ממה
שהלמוד מרומם את כל אחד, הוא גם הכנה
לשבת, וכן יש בו סגולה לרומם כל אחד
ברוחניות כפי דרגתו.

(כתבי קודש, קארלין סטאלין)

חייגו:
073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון
רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחוברים לחיים

תורמים סטים ורואים ישועה

לפרטים: 02-8043333